

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100404

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хижняк Анастасія Володимирівна

2. Khiznyak Anastasia V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-01-2022

Спеціальність за освітою: 8.060101 «Правознавство»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.072

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.27

Тема дисертації:

1. Цивільно-правовий аспект банківської таємниці
2. Civil law aspect of banking secrecy

Реферат:

1. Дисертація є першим у вітчизняній науці цивільного права спеціальним комплексним дослідженням цивільно-правового аспекту правового регулювання відносин в сфері збереження та розкриття банківської таємниці. У межах дослідження здійснено комплексний аналіз наукових підходів до визначення банківської таємниці, законодавства в сфері реалізації суб'єктивного цивільного права на захист фінансової інформації особи та юридичної практики з питань захисту даного права та відшкодування завданої шкоди. В ході дослідження історичних та теоретичних засад формування інституту банківської таємниці було проаналізовано основні етапи генезису інституту банківської таємниці, визначено поняття останньої, виокремлено функції, ознаки та місце банківської таємниці в правовій дійсності. За результатами дослідження історії розвитку вітчизняного законодавства в сфері охорони банківської таємниці, з'ясовано, що норми цивільного права в сфері захисту банківської таємниці зароджуються в епоху переходу від феодального до капіталістичного укладу, коли правом починають враховуватися як приватні інтереси окремих господарюючих суб'єктів, так і публічні інтереси держави. На українських землях перші норми в

сфері захисту інформації, отриманої фінансовими установами, були закріплені в Уложенні про покарання кримінальні та виправні 1845 року (у редакціях від 1866 і 1885 років). Положеннями акту встановлювалась відповідальність за посягання на різні види комерційної інформації, в тому числі і на таємницю інформації, що отримувалася кредитними установами. На основі аналізу історичних етапів формування інституту банківської таємниці визначено, що витoki генезису інституту банківської таємниці формувалися задовго до створення перших банківських установ у їх сучасному розумінні. Правове регулювання банківської таємниці стало похідним від сформованої раніше комерційної таємниці, врегульованої звичаями ділового обороту. Формування конфіденційного статусу особи вкладника відбулося ще за часів діяльності індивідуальних лихварів, в період коли останні перейшли від здійснення виключно кредитних операцій до прийому грошей на збереження. Досить часто протиправне походження коштів призводило до ситуації, за якої клієнти лихварів були зацікавлені в утаємненні відомостей про їх вклади, тому такі якості лихваря, як ступінь його надійності, здатність зберігати таємницю вкладу безпосередньо впливали на вибір лихваря клієнтом. Аналіз вітчизняного законодавства в сфері охорони банківської таємниці свідчить про перманентні спроби покращення нормативно-правового регулювання даних відносин та підвищення ефективності правозастосовчої практики в даній сфері. В межах дослідження аргументовано позицію, що на сучасному етапі розвитку інституту банківської таємниці проходить зміна підходів до розуміння банківської таємниці від конкурентної переваги, яку отримують клієнти окремих банків з огляду на інформаційну політику такого банку та його незалежний статус, до невід'ємного засадницького регулятивного положення у відносинах між банком та клієнтом. Удосконалено доктринальне положення щодо галузевої приналежності інституту банківської таємниці. Визначено, що відносини в сфері банківської діяльності найчастіше відносять до публічних відносин та відзначають пріоритет їх правового регулювання відповідним галузевим законодавством, що має публічний характер. Однак, в межах дослідження доведено, що попри загальноімперативний характер таких відносин вони не ізольовані від цивільних правовідносин. Чинне законодавство про банки та банківську діяльність надає фінансовим, податковим, антимонопольним та правоохоронним органам широкі можливості для отримання інформації, що становить банківську таємницю. Треба неодмінно мати на увазі, що весь публічний елемент є невід'ємною часткою забезпечення та охорони банківської таємниці, а згодом і захисту приватного інтересу. Визначено, що в фаховій літературі немає єдності у визначенні місця банківської таємниці в системі права України, адже дослідниками даних відносин сукупність правових норм, що регулюють питання збереження та розголошення банківської таємниці, ідентифікуються як інститут банківського права, як міжгалузевий комплексний інститут, як субінститут, який входить до інституту права конфіденційності комерційної діяльності в галузі інформаційного права України бо субінститут фінансового права. Набагато менше в літературі зустрічається визначень банківської таємниці як інституту цивільного права або розуміння відносин щодо банківської таємниці як таких, що мають приватно-правовий характер в той час, як загальні засади банківської таємниці закріплені в положеннях Цивільного кодексу України (ст. 1076 ЦК України називається «Банківська таємниця» та передбачає обов'язок банку гарантувати таємницю банківського рахунка, операцій за рахунком і відомостей про клієнта.

2. The dissertation is the first in the domestic science of civil law special comprehensive study of the civil law aspect of legal regulation of relations in the field of preservation and disclosure of banking secrecy. The study included a comprehensive analysis of scientific approaches to the definition of banking secrecy, legislation in the field of subjective civil rights to protect financial information and legal practice on the protection of this right and compensation. In the course of research of historical and theoretical bases of formation of institute of bank secrecy the basic stages of genesis of institute of bank secrecy were analyzed, the concept of the last is defined, functions, signs and place of bank secret in legal reality are allocated. According to a study of the history of domestic legislation in the field of banking secrecy, it is clear that the rules of civil law in the field of banking secrecy originate in the era of transition from feudal to capitalist system, when the law begins to take into account the private interests of individual businesses and and public interests of the state. In the Ukrainian lands, the first norms in the field of protection of information received by financial institutions were enshrined in the Criminal and Correctional Penal Code of 1845 (as amended in 1866 and 1885). The provisions of the act established liability

for encroachment on various types of commercial information, including the secrecy of information obtained by credit institutions. Based on the analysis of the historical stages of the formation of the institute of banking secrecy, it is determined that the origins of the genesis of the institute of banking secrecy were formed long before the creation of the first banking institutions in their modern sense. Legal regulation of banking secrecy became derived from the previously formed trade secrecy, governed by the customs of business. The formation of the confidential status of the depositor took place during the activities of individual moneylenders, in the period when the latter moved from the implementation of exclusively credit operations to the acceptance of money for safekeeping. Quite often, the illegal origin of funds led to a situation in which clients of moneylenders were interested in withholding information about their deposits, so such qualities of the moneylender as the degree of its reliability, ability to maintain the secrecy of the deposit directly influenced the choice of moneylender. The analysis of domestic legislation in the field of protection of banking secrecy shows that there are permanent attempts to improve the legal regulation of these relations and increase the effectiveness of law enforcement practice in this area. The study argues that at the present stage of development of the institution of banking secrecy is changing approaches to understanding banking secrecy from competitive advantage received by customers of individual banks given the information policy of such a bank and its independent status, to an integral fundamental regulatory position in the relationship between the bank and the client.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельчук Олександр Сергійович
2. Omelchuk Oleksandr S.

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маковій Віктор Петрович
2. Makoviy Victor Petrovych

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Діденко Лариса Василівна
2. Didenko Larisa Vasilivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сафончик Оксана Іванівна
2. Safonchuk Oksana Ivanivna

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна

2. Bernaz-Lukavetska Olena Mikhajlivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Харитонова Олена Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Харитонова Олена Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.